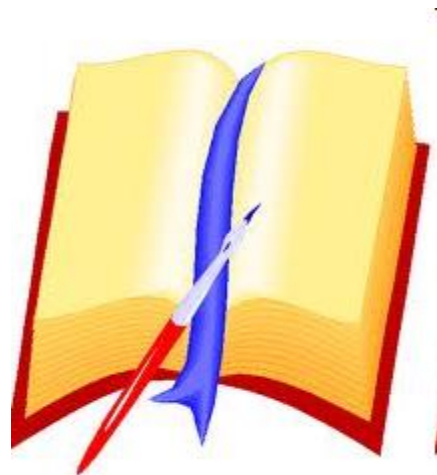

***Календар
знаменних
та пам'ятних дат
[2012]***

Усе, що відбувається з нами, залишає той або інший слід у нашому житті. Усе на світі бере участь у створенні нас такими, які ми є.

Й.В. Гете.

**Б І Ц
2012**

Передмова

«Календар знаменних та пам'ятних дат на 2012 рік» - покажчик, що містить хронологічний перелік дат, які відзначаються світовою спільнотою, перелік найбільш важливих народних свят, а також тих, що відзначаються в Україні як державні та професійні свята, ювілейних дат видатних історичних постатей та визначних діячів сучасності, найбільш значущих знаменних дат у галузі культури, науки, техніки, літератури та мистецтва.

Видання за змістом охоплює весь 2012 рік. Структурно календар поділено за місяцями.

Головна мета і спрямованість цього річного видання – залучення читача до книги та читання.

До календаря увійшло більше ніж 1000 дат. Події що не мають конкретного датування розміщено у розділі «Дати року». Видання містить алфавітно – предметний покажчик.

«Календар знаменних та пам'ятних дат на 2012 рік» має на меті поширення серед загалу інформації щодо світової та української культурної спадщини. Видання стане у нагоді бібліотекарям викладачам, учителям, журналістам та студентам, які у своїй діяльності або навчанні потребують інформації про ту чи іншу подію, а також усім хто цікавиться величезним надбанням української національної культури та світової культурної спадщини.

Матеріали календаря допоможуть і підготовці до відзначення пам'ятних дат, оформленні книжкових виставок, проведенні масових заходів та переглядів літератури, виконанні фактографічних довідок, складанні бібліографічних списків, розширенні світогляду.

Дати року

*Немає моря глибшого, ніж час.
(Ліна Костенко)*

2012 – Міжнародний рік сталої енергетики для всіх згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН A/RES/65/151.

2012 – Рік культури та відродження музеїв. Оголошено згідно з Посланням Президента України В.Януковича до Українського народу.

2012 – Рік спорту та здорового способу життя. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 року «Про заходи щодо підготовки та проведення в Україні у 2012 році Року спорту та здорового способу життя.

2010 – 2020 – триває Десятиріччя Організації Об'єднаних Націй, присвячене пустелям та боротьбі з опустелюванням згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН.

882 – 1130 років від початку князювання у Києві Олега Віщого. Початок правління у Києві династії Рюриковичів.

912 – 1100 років від початку князювання у Києві Ігоря. Помер у 945 році.

1037 – 975 років від заснування князем Ярославом Мудрим при Софіївському соборі першої бібліотеки на Русі (за згадкою у «Повісті минулих літ»).

1627 – 385 років від народження Петра Дорофійовича Дорошенка, визначного українського державного, політичного та військового діяча, гетьмана України (1665 – 1676 рр.). Помер 19 листопада 1698 року.

1632 – 380 років від об'єднання Київської братської школи та школи при Києво – Печерській лаврі. Об'єднаний навчальний заклад отримав назву Братської колегії, або, на честь її засновника П. Могили, Києво – Могилянської колегії.

1867 – 145 років від початку виходу українського літературного, наукового та політичного журналу «Правда».

1907 – 105 років від початку видання у Києві «Словаря української мови» Б. Грінченка. Видання словника завершено у 1909 році.

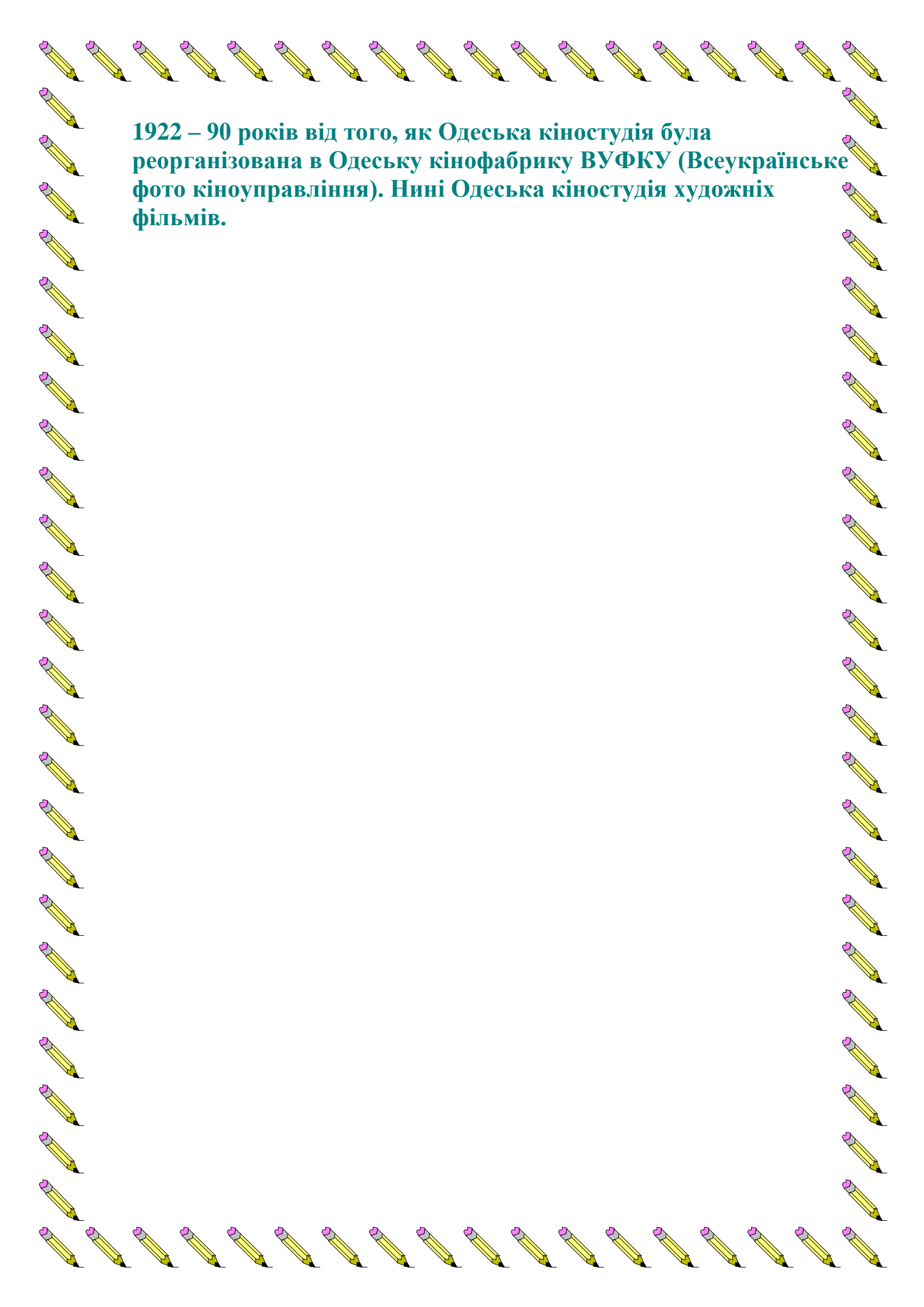
1932 – 80 років від початку в Україні голодомору 1932 – 1933 років. За різними оцінками він забрав життя 3 – 5 млн. селян.

1972 – 40 років від часу створення музичної групи «Акваріум» - найстарішої вітчизняної рок - групи.

1897 – 115 років від часу, коли німецький хімік Фелікс Хофман створив лікувальний препарат аспірин, щоб лікувати свого батька від артриту.

1907 – 105 років від публікації праці чеського лікаря Яна Янського «Гематологічне дослідження психічно хворих», в якій вчений виокремив і описав 4 групи крові, наявні у людей.

1912 – 100 років тому відбувся перший чемпіонат Росії з футболу, в якому брали участь команди з Києва, Одеси та Харкова.

1922 – 90 років від того, як Одеська кіностудія була реорганізована в Одеську кінофабрику ВУФКУ (Всеукраїнське фото кіноуправління). Нині Одеська кіностудія художніх фільмів.

СІЧЕНЬ

1.01	<ul style="list-style-type: none">• Новий рік
	<ul style="list-style-type: none">• День народження Степана Бандери (1909-1959), голови Проводу ОУН.
7.01	<ul style="list-style-type: none">• Різдво Христове.
14.01	<ul style="list-style-type: none">• Новий рік за старим стилем.
	<ul style="list-style-type: none">• 75 років від дня народження Є.П. Гуцала(1937-1995), українського письменника.
15.01	<ul style="list-style-type: none">• 130 років від дня народження Івана Огієнка, мовознавця, письменника, державного діяча.
	<ul style="list-style-type: none">• 20 років тому (1992) Президія Верховної Ради України ухвалила указ про Державний гімн України (затверджено музичну редакцію, автором якої є М.М. Вербицький).
	<ul style="list-style-type: none">• 390 років від дня народження Жана Батіста Мольєра (1622-1673), французького драматурга і громадського діяча.
19.01	<ul style="list-style-type: none">• Водохреще. Йордан.
20.01	<ul style="list-style-type: none">• Івана Хрестителя.
22.01	<ul style="list-style-type: none">• День Соборності України.
23.01	<ul style="list-style-type: none">• 110 років від дня народження П.М.Усенка, українського поета.
24.01	<ul style="list-style-type: none">• 280 років від дня народження П'єра Бомарше (1732-1799), французького драматурга.
25.01	<ul style="list-style-type: none">• Тетянин день.
28.01	<ul style="list-style-type: none">• 20 років тому (1992) Державним прапором України було затверджено український національний прапор синьо-жовтого кольору.
29.01	<ul style="list-style-type: none">• День пам'яті героїв Крут (1918).

ЛЮТИЙ

2.02	<ul style="list-style-type: none">• 200 років від дня народження Є.П. Гребінки (1812-1848), українського і російського письменника, славетного байкаря.
	<ul style="list-style-type: none">• 115 років від дня народження Є.Ф. Маланюка (1897-1968), українського поета, мистецтвознавця, літературознавця.
7.02.	<ul style="list-style-type: none">• 200 років від дня народження Чарльза Діккенса (1812-1870), англійського письменника.
8.02.	<ul style="list-style-type: none">• 190 років від дня народження О.В. Марковича (1822-1876), українського фольклориста і етнографа.
14.02	<ul style="list-style-type: none">• День Святого Валентина.
15.02	<ul style="list-style-type: none">• Стрітєння Господнє.
	<ul style="list-style-type: none">• День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№ 180/2004 від 11 лютого 2004 року) щорічно в цей день.
20.02	<ul style="list-style-type: none">• Всесвітній день соціальної справедливості. Проголошено Генеральною Асамблеєю ООН (A/RES/62/10 від 26 листопада 2007 року), який відзначається щорічно, починаючи з 2009 року
19.02	<ul style="list-style-type: none">• 20 років тому (1992) Верховна Рада України ухвалила затвердження Тризуба малим гербом України, вважаючи його головним елементом великого Державного герба України.
21.02	<ul style="list-style-type: none">• Міжнародний день рідної мови. Проголошено Генеральною конференцією ЮНЕСКО у листопаді 1999 року і відзначається щороку з лютого 2000 року (резолюція 30-ї сесії ЮНЕСКО)
23.02	<ul style="list-style-type: none">• День захисника Вітчизни.
25.02	<ul style="list-style-type: none">• 130 років від дня народження Леся Курбаса (1882-1942), українського режисера, актора. Артистичну діяльність розпочав у Гуцульському театрі Гната Хоткевича. Репресований.
	<ul style="list-style-type: none">• День народження Лесі Українки (1871-1813), видатної поетеси, перекладачки, громадської діячки.

26.02	<ul style="list-style-type: none"> • 210 років від дня народження Віктора Гюго (1802-1885), французького письменника.
27.02	<ul style="list-style-type: none"> • 205 років від дня народження Генрі Лонгфелло (1807-1882), американського письменника.
	<ul style="list-style-type: none"> • 225 років від дня народження Устима Кармелюка (1787-1835), керівника селянського повстання.

Б Е Р Е З Е Н Ь

2.03	<ul style="list-style-type: none"> • 130 років від дня народження А.Ю. Тесленка (1882-1911), українського письменника.
5.03	<ul style="list-style-type: none"> • 185 років від дня народження Л.І. Глібова (1827-1893), українського поета, байкаря, журналіста.
8.03	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день прав жінок і миру.
9.03	<ul style="list-style-type: none"> • 198 річниця від дня народження Т.Г. Шевченка, українського поета, художника, мислителя.
10.03	<ul style="list-style-type: none"> • День Гімну України.
	<ul style="list-style-type: none"> • День землевпорядника. Відзначається в Україні щорічно згідно з Указом Президента (№ 1556/1999 від 11 грудня 1999 року) у другу суботу березня
14.03	<ul style="list-style-type: none"> • 65 років від д. н. Повелька Кузьми Івановича (1947 с. Іванівка Олександрівського району), прозаїка, журналіста
15.03	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день прав споживача. Відзначається щорічно світовою спільнотою (з 15 березня 1983 р.) під егідою ООН
21.03	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день поезії.
	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації. Проголошено Генеральною Асамблеєю ООН (A/RES/2142 (XXI) від 1966 року)
22.03	<ul style="list-style-type: none"> • 170 років від дня народження Миколи Лисенка (1842-1912), видатного українського композитора.
	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день водних ресурсів. Проголошено Генеральною Асамблеєю ООН (A/RES/47/193 від 22 грудня 1992 року)

23.03	<ul style="list-style-type: none"> • Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва.
24.03	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз. Захід проводиться щорічно на ознаменування того, що у цей день у 1882 році доктор Роберт Кох відкрив туберкульозну бацилу ;
	<ul style="list-style-type: none"> • Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№ 290/2002 від 22 березня 2002 року) щорічно в цей день
27.03	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день театру.

К В І Т Е Н Ь

1.04	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день сміху.
	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день птахів
7.04.	<ul style="list-style-type: none"> • 130 років від дня народження Дмитра Дорошенка (1882-1951), українського історика, громадського і державного діяча.
	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день здоров'я.
	<ul style="list-style-type: none"> • Благовіщення Пресвятої Богородиці.
	<ul style="list-style-type: none"> • Вербна неділя.
11.04	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
12.04	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день авіації та космонавтики.
15.04	<ul style="list-style-type: none"> • 560 років від дня народження Леонардо да Вінчі (1452-1519), італійського живописця, скульптора, архітектора, вченого, інженера.
	<ul style="list-style-type: none"> • Великдень.
16.04	<ul style="list-style-type: none"> • День довкілля.
18.04	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день пам'ятників та історичних місць.
	<ul style="list-style-type: none"> • День пам'яток історії та культури.
22.04	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день Матері-Землі
23.04	<ul style="list-style-type: none"> • Всесвітній день книги і авторського права.
26.04	<ul style="list-style-type: none"> • День Чорнобильської трагедії (1986р.).

28.04

• Всесвітній день охорони праці

Т Р А В Е Н Ь

1.05	<ul style="list-style-type: none">• Міжнародний день солідарності трудящих.
	<ul style="list-style-type: none">• 70 років від д. н. Колесник Євдокії Василівни (1942 с. Пустельникове Олександрійського району), оперної співачки, народної артистки УРСР (1978)
3.05	<ul style="list-style-type: none">• Всесвітній день свободи преси.
	<ul style="list-style-type: none">• День Сонця
5.05	<ul style="list-style-type: none">• 105 років від дня народження Ірини Вільде (Дарії Макогон-Полотнюк) (1907-1982), української письменниці, автора численних романів, повістей, оповідань з життя Західної України.
8–9 .05	<ul style="list-style-type: none">• Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни
	<ul style="list-style-type: none">• Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
9.05	<ul style="list-style-type: none">• День Перемоги.
13.05	<ul style="list-style-type: none">• День Матері.
14.05	<ul style="list-style-type: none">• День народження Василя Стефаника, письменника-новеліста.
15.05	<ul style="list-style-type: none">• 155 років від дня народження Андрія Чайковського (1857-1935), українського письменника, автора багатьох романів з історії України, який довгий час проживав у Коломиї, де й похований.
	<ul style="list-style-type: none">• Міжнародний день родини (сім'ї)
16.05.	<ul style="list-style-type: none">• 195 років від дня народження М.І.Костомарова (1817-1885), українського й російського історика, громадсько-політичного й культурного діяча, письменника, публіциста, критика, етнографа й фольклориста.
17.05	<ul style="list-style-type: none">• 90 років від дня народження А.А.Дімарова (1922), українського письменника.
18.05	<ul style="list-style-type: none">• Міжнародний день музеїв.
	<ul style="list-style-type: none">• 100 років від дня народження В.М.Собка

	(1912-1981), українського письменника.
19.05	• День Європи (святкується кожної третьої суботи травня місяця).
21.05.	• День науки.
22.05.	• Міжнародний день біологічного різноманіття .
	• День перепоховання Т.Г.Шевченка (1814-1861), українського поета, художника, мислителя на Чернечій горі поблизу Канева.
24.05	• День слов'янської писемності і культури.
	• 100 років від дня народження М.П.Стельмаха (1912-1983), українського письменника.
	• 130 років від дня народження К.Г.Стеценка (1882-1922), українського композитора, хорового диригента, музично-громадського діяча, священника.
25.05	• Вознесіння Господнє.
	• 125 років від дня народження Олександра Архипенка, видатного українського скульптора.
29.05	• Міжнародний день миротворців ООН
31.05	• Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням.

Ч Е Р В Е Н Ь

1.06	• Міжнародний день захисту дітей.
	• 75 років від дня народження Богдана Бойка (1937-2000), українського письменника, родом з с. Діброва Рогатинського району.
3.06	• День працівників водного господарства
	• Трійця. Зелені свята.
4.06	• Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії
5.06	• Всесвітній день охорони навколишнього середовища.
6.06	• День журналіста.
9-12.06	• 20 років тому (1992) в Києві відбувся I Всеукраїнський конгрес бібліотекарів.

14.06	• Всесвітній день донора
17.06	• День медичного працівника
22.06	• Початок Великої Вітчизняної війни (1941).
	• День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
24.06	• День молоді.
26.06.	• Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотиками і їх незаконним обігом.
28.06	• День Конституції України.

Л И П Е Н Ь

7.07.	• День пророка Іоанна Хрестителя. Свято Івана Купала.
8.07.	• 105 років від дня народження Олега Ольжича (О.О.Кандиби) (1907-1944), українського письменника, науковця, політичного діяча.
	• День рибалки.
12.07.	• День святих апостолів Петра та Павла.
16.07	• День прийняття Декларації про державний суверенітет України (1990).
17.07	• 105 років від дня народження Романа Шухевича – Тараса Чупринки (1907-1950), діяча національно-визвольного руху України.
25.07.	• 325 років тому (1687) Івана Мазепу було обрано гетьманом Лівобережної України.

С Е Р П Е Н Ь

9.08.	• 65 років С.М. Ротару (1947), українській естрадній співачці.
14.08	• Перший Спас. Свято Маковея.
	• 75 років від д. н. Базилевського Володимира Олександровича (1937 с. Павлиш Онуфріївського району), письменника, літературознавця
19.08.	• Преображення Господнє. Спаса.

	<ul style="list-style-type: none"> • День пасічника
23.08	<ul style="list-style-type: none"> • День Державного Прапора України.
24.08	<ul style="list-style-type: none"> • День незалежності України.
26.08	<ul style="list-style-type: none"> • День шахтаря
27.08.	<ul style="list-style-type: none"> • 110 років від дня народження Ю.І.Яновського (1902-1954), українського письменника.
	<ul style="list-style-type: none"> • 110 років від д. н. Яновського Юрія Івановича (1902 с. Нечаївка Компаніївського району -1954), прозаїка, драматурга, кіносценариста
28.09	<ul style="list-style-type: none"> • Успення Пресвятої Богородиці.
29.08.	<ul style="list-style-type: none"> • 150 років від дня народження Моріса Метерлінка (1862-1949), бельгійського письменника.
30.08	<ul style="list-style-type: none"> • 90 років від дня народження П.П.Глазового (1922), українського поета.

ВЕРЕСЕНЬ

1.09	<ul style="list-style-type: none"> • День знань.
6.09	<ul style="list-style-type: none"> • 115 років від д. н. Микитенка Івана Кіндратовича (1897 с. Рівне Новоукраїнського району - 1937), прозаїка, драматурга
8.09	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день грамотності
	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день солідарності журналістів
	<ul style="list-style-type: none"> • День фізичної культури і спорту
	<ul style="list-style-type: none"> • День українського кіно
11.09.	<ul style="list-style-type: none"> • 150 років від дня народження О'Генрі (1862-1910), американського письменника.
15.09.	<ul style="list-style-type: none"> • 135 років від дня народження О.Л.Кульчицької (1877-1967), української художниці і графіка
	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день демократії
16.09	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день збереження озонового шару.
21.09	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародний день миру.
	<ul style="list-style-type: none"> • Різдво Пресвятої Богородиці.
22.09	<ul style="list-style-type: none"> • День партизанської слави
23.09	<ul style="list-style-type: none"> • 140 років від дня народження С.А.Крушельницької (1872-1952), видатної української

	співачки, педагога та 80 років з часу виступу її у м. Станіславі. (1932).
25.09	<ul style="list-style-type: none"> 80 років від дня народження Анатолія Борисовича Солов'яненка (1932-1999), українського співака.
26.09	<ul style="list-style-type: none"> Європейський день мов
27.09	<ul style="list-style-type: none"> Всесвітній день туризму.
	<ul style="list-style-type: none"> Воздвиження Чесного і Животворного Хреста Господнього.
28.09	<ul style="list-style-type: none"> 170 років від дня виходу в світ (1842) у Харкові першого повного видання поеми І.П.Котляревського «Енеїда».
30.09.	<ul style="list-style-type: none"> Всеукраїнський день бібліотек.
	<ul style="list-style-type: none"> Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії.

Ж О В Т Е Н Ь

1.10	<ul style="list-style-type: none"> Міжнародний день музики
	<ul style="list-style-type: none"> Міжнародний день людей похилого віку
	<ul style="list-style-type: none"> Всесвітній день середовища проживання
	<ul style="list-style-type: none"> День ветерана
2.10	<ul style="list-style-type: none"> 105 років від дня народження Івана Багряного (1907-1963), українського письменника.
	<ul style="list-style-type: none"> Міжнародний день боротьби проти насилля
5.10	<ul style="list-style-type: none"> Всесвітній день вчителів
7.10	<ul style="list-style-type: none"> День працівників освіти.
8.10	<ul style="list-style-type: none"> День юриста
	<ul style="list-style-type: none"> 120 років від дня народження М.І.Цветаєвої (1892-1941), російської поетеси.
14.10	<ul style="list-style-type: none"> 340 років від дня народження Пилипа Орлика (1672-1742), гетьмана України.
	<ul style="list-style-type: none"> Покрова Пресвятої Богородиці.
	<ul style="list-style-type: none"> День українського козацтва.
	<ul style="list-style-type: none"> День художника.
24.10	<ul style="list-style-type: none"> День Організації Об'єднаних Націй (ООН).

ЛИСТОПАД

3.11.	<ul style="list-style-type: none">80 років з дня смерті Валер'яна Підмогильного (1901-1932), українського письменника.
	<ul style="list-style-type: none">75 років з дня смерті Миколи Зерова (1890-1937), українського поета.
5.11.	<ul style="list-style-type: none">День підтвердження Акту незалежності України.
9.11	<ul style="list-style-type: none">День української писемності та мови.
	<ul style="list-style-type: none">140 років від дня народження Богдана Лепкого (1872-1941), українського письменника, перекладача, літературознавця.
10.11	<ul style="list-style-type: none">Всесвітній день молоді.
14.11	<ul style="list-style-type: none">100 років від дня народження А.С.Малишка (1912-1970), українського поета.
16.11	<ul style="list-style-type: none">Міжнародний день толерантності.
	<ul style="list-style-type: none">День працівників радіо, телебачення та зв'язку.
17.11	<ul style="list-style-type: none">Міжнародний день студентів.
	<ul style="list-style-type: none">День студента в Україні.
20.11	<ul style="list-style-type: none">120 років від дня народження Є.Р.Гравовського (1892-1955), українського живописця і графіка.
22.11	<ul style="list-style-type: none">День Свободи
24.11	<ul style="list-style-type: none">День пам'яті жертв голодомору і політичних репресій в Україні.
25.11	<ul style="list-style-type: none">Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками
26.11	<ul style="list-style-type: none">Всесвітній день інформації.
30.11	<ul style="list-style-type: none">345 років від дня народження Джонатана Свіфта (1667-1745), англійського письменника.

ГРУДЕНЬ

1.12	<ul style="list-style-type: none">Всесвітній день боротьби зі СНІДом.
3.12	<ul style="list-style-type: none">290 років від дня народження Г.С.Сковороди (1722-1794), українського філософа, поета, музиканта, педагога.
	<ul style="list-style-type: none">115 років від дня народження Андрія Головка

	(1897-1972), українського письменника.
	• Міжнародний день інвалідів.
4.12	• Введення у храм Пресвятої Богородиці.
6.12	• День збройних сил України.
	• 120 років від дня народження М.Г.Куліша (1892-1937), українського драматурга.
9.12	• Міжнародний день боротьби з корупцією
	• День благодійництва
10.12	• Міжнародний день прав людини
13.12	• День святого апостола Андрія Первозванного.
	• 135-річчя від дня народження Миколи Леонтовича (1877-1921), українського композитора, хорового диригента громадсько-культурного діяча.
	• 215 років від дня народження німецького поета Генріха Гейне (1797-1856).
20.12	• Міжнародний день солідарності людей
	• День міліції
19.12	• День святого Миколая Чудотворця, захисника бідних і знедолених.
26.12	• 160 років від дня народження Миколи Аркаса (1852-1909), культурно-освітнього діяча, письменника.
31.12	• 135-річчя від дня народження Гната Хоткевича (1877-1938), українського письменника, актора, мистецтвознавця, письменника, актора, організатора Гуцульського театру в с. Красноїллі Верховинського району.